Reference Kaynakça Yılmaz, S, & Yüce, S. (2026). Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Yaşa Uygun Öykü Seçimi ve Kullanımı: Örnek Türkçe Öğretim Seti İncelemesi. *Uluslararası Türkoloji Araştırmaları ve İncelemeleri Dergisi*, 11, 01-17. **IZ:** https://izlik.org/JA54RP84NL

Uluslararası Türkoloji Araştırmaları ve İncelemeleri Dergisi
E-ISSN: 2564-629X
Cilt/Volume 11, 2026

Original Research Article/Orijinal Araştırma Makalesi

Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Yaşa Uygun Öykü Seçimi ve Kullanımı: Örnek Türkçe Öğretim Seti İncelemesi

Selenay Yılmaz[1] & Sefa Yüce[2]

Özet

Türkçeyi yabancı dil olarak öğretmede kullanılan öğretim kaynakları, öğrenicilerin dil becerilerini geliştirmede ve onları hedef kültürle tanıştırmada çok önemli bir rol oynamaktadır. Öyküler, özellikle etkili bir öğretim aracı olarak kendini kanıtlamıştır. Özlü, ilgi çekici ve kültürel unsurları yansıtan öyküler; okuma, dinleme, konuşma ve yazma becerilerinin gelişimini destekler, kelime dağarcığını zenginleştirir, kültürel farkındalığı güçlendirir ve öğrenici motivasyonunu artırır. Bu çalışma, Türkçeyi yabancı dil olarak öğretmede Türkçe öğretim setlerindeki öykülerin önemini vurgulamayı ve yaşın öykü seçimi üzerindeki etkisini incelemeyi amaçlamaktadır. Nitel bir yaklaşımla yürütülen çalışma, literatür taramasına dayanmaktadır. Bu tarama; Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde kullanılan otantik kaynaklar, öykü kullanımı ve yaşa uygun kaynak seçimi üzerine kitapların, makalelerin ve yüksek lisans tezlerinin analizini içermektedir. İncelenen öyküler, Yunus Emre Enstitüsü tarafından hazırlanan Türkçe Öğreniyorum setinin Ders Kitabı 3 ve Ders Kitabı 4 materyallerinde bulunan toplam 22 öykü olmuştur. Analiz sonuçları; öykülerin öğrenicilerin dili doğal bağlamında deneyimlemelerine olanak sağladığını, dilsel ve kültürel öğrenmeyi desteklediğini ve özellikle yaşa göre seçildiğinde öğretim etkinliğini artırdığını göstermektedir. Ayrıca yaş, dil seviyesi, ilgi alanları ve bilişsel gelişim özellikleri öykü seçiminde önemli değişkenlerdir. Sonuç olarak, öyküler Türkçeyi yabancı dil olarak öğretmede etkili bir pedagojik araçtır ve her yaş grubunun özel ihtiyaçlarını dikkate alarak planlı derslerde öğrenme kalitesini artırabilir.

Anahtar Kelimeler: Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi, Öykü kullanımı, Otantik materyaller, Yaşa uygun öykü seçimi

Selecting and Using Age-Appropriate Stories in Teaching Turkish as a Foreign Language: An Examination of the Sample Turkish Teaching Set

Abstract

Teaching resources used in teaching Turkish as a foreign language play a crucial role in developing students' language skills and introducing them to the target culture. Stories, in particular, have proven to be an effective teaching tool: concise, engaging and culturally reflective stories support the development of reading, listening, speaking and writing skills, enrich vocabulary, strengthen cultural awareness and increase student motivation. This study aims to highlight the importance of stories found in Turkish language teaching sets used in teaching Turkish as a foreign language, and to examine the effect of age on story selection. Conducted through a qualitative approach, the study is based on a literature review. This review includes the analysis of books, articles and master's theses on teaching Turkish as a foreign language, authentic resources, the use of stories and age-appropriate resource selection. The stories examined comprised a total of 22 stories found in the Course Book 3 and Course Book 4 materials of the Türkçe Öğreniyorum (Learning Turkish) series, prepared by the Yunus Emre Institute. The results of the analysis show that stories allow students to experience the language in its natural context, support linguistic and cultural learning and increase teaching effectiveness, especially when selected according to age. Furthermore, age, language level, interests and cognitive development characteristics are important variables in story selection. In conclusion, stories are an effective pedagogical tool in teaching Turkish as a foreign language and can improve the quality of learning in planned lessons that take into account the specific needs of each age group.

Keywords: Teaching Turkish as a foreign language, Use of stories, Authentic materials, Age-appropriate story selection

Article Info Makale Bilgisi	***Received / Geliş Tarihi***	***Reviewed / Kabul Tarihi***	***Published / Yayın Tarihi***
	05.05.2026	15.09.2026	05.10.2026

[1] Yüksek Lisans Öğrencisi, Gazi Üniversitesi, selenayyilmaz22@gmail.com
[2] Prof. Dr., Gazi Üniversitesi, sefayuce@gazi.edu.tr

Giriş

Dil; insanların duygularını, düşüncelerini ve deneyimlerini ifade etmelerini sağlayan temel bir iletişim aracı olmanın yanı sıra bir toplumun kültürel mirasını gelecek nesillere aktarmanın da vazgeçilmez bir sistemidir. Bu nedenle yabancı dil öğretimi sadece gramer yapılarının edinilmesini değil, aynı zamanda hedef dile özgü kültürel unsurların aktarılmasını da kapsar. Yabancı dil öğretiminde iletişimsel yaklaşımın giderek popülerleşmesiyle birlikte öğrenicilerin dili gerçek dünya bağlamlarında deneyimlemelerini sağlayan materyallerin kullanımı giderek önem kazanmaktadır. Otantik belgeler, öğrenicileri dille doğal bağlamında tanıştırarak bu amaç için özellikle uygundur.

Bu otantik belgeler arasında yer alan edebî metinler, yabancı dil öğretiminde hem dilsel yeterliliğin geliştirilmesine hem de kültürün aktarılmasına katkıda bulunur. Roman, şiir, oyun ve öykü gibi edebî türler arasında; kısalıkları, sınıf içi kullanım pratiklikleri ve öğrenicilerin dikkatini çekme yetenekleri nedeniyle genellikle öyküler tercih edilir (Güneş, 2013). Anlatılar, öğrenicilerin dili bağlam içinde anlamalarına yardımcı olurken, aynı zamanda kelime dağarcığını genişletmeye, iyi okuma alışkanlıkları geliştirmeye ve genel kültürü daha iyi anlamaya katkıda bulunur (Aşcı & Topçu Tecelli, 2020). Türkçede "öykü" ve "hikâye" terimleri günlük dilde sıklıkla birbirinin yerine kullanılır. Alan yazını tarandığında "hikâye" teriminin daha çok geleneksel ve sözlü kültüre dair metinlerde kullanıldığı görülmüştür. "Öykü" teriminin ise modern edebiyatta kısa metinleri kapsadığı görülmüştür. Bu çalışmada da yoğunlukla bu terim kullanılmakta ve "öykü" kavramına odaklanmaktadır.

Çok sayıda çalışma, Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde anlatıların kullanımını analiz etmektedir. Bu çalışmaların çoğu anlatıların dil gelişimine katkısına, kültürel aktarımdaki rolüne ve motivasyon üzerindeki etkisine odaklanmaktadır (Kurt, 2021; Miçoğulları, 2020; Er, 2022). Ancak, literatür taraması, öykü seçiminde yaşa öncelik veren az sayıda çalışma olduğunu ortaya koymaktadır. Bununla birlikte öğrenicilerin bilişsel gelişimi, ilgi alanları, dil becerileri ve öğrenme ihtiyaçları yaşa göre değişmektedir. Bu nedenle öğretim sürecinde kullanılacak öyküleri seçerken bu değişkeni dikkate almak çok önemlidir.

Dil öğretimi sürecinde okul öncesi dönemde görsel unsurlar ve tekrar önemlidir. Zira yapılan çalışmalar; bu dönemde gelişen öykü okuma ve öyküleme becerilerinin, sonraki dönemlerde okuduğunu anlama düzeyini olumlu etkilediğini ortaya koymaktadır (Piştav Akmeşe & Başkan Çelikli, 2021). Seçilen öykülerde de tekrar içeren ifadeler, renkli ve ilgi çekici görsel kullanımları önemlidir. İlkokulda ise daha karmaşık olay örgüsüne sahip metinler kullanılabilir. Ergenlik döneminde, soyut düşünmenin gelişmesiyle birlikte, metaforlar, kültürel semboller ve daha derin anlatı yapıları açısından zengin metinler daha uygundur. Sonuç olarak belirli bir yaş grubunun dilsel ve bilişsel özelliklerine uygun olmayan öykülerin kullanılması; etkili öğrenmeyi engelleyebilir, motivasyon kaybına yol açabilir ve anlama güçlüklerine neden olabilir.

Bu çalışma, Türkçeyi yabancı dil olarak öğretmede öykü kullanımının önemini vurgulamayı ve mevcut araştırmalar ışığında öykü seçiminde yaşın rolünü değerlendirmeyi amaçlamaktadır. Bu amaçla, Yunus Emre Enstitüsü tarafından hazırlanan Türkçe Öğreniyorum serisinin 3. ve 4. ders kitaplarındaki toplam 22 öykü incelenmiştir. Yaşa uygunluk, cümle düzeyleri, kelime hazinesi, kültürel içerik gibi bazı kriterler açısından tartışılmıştır. Çalışma, ele alınan setin hedeflenen yaş kitlesine uygunluğunu belirlemeyi ve Türkçeyi yabancı dil olarak öğretme alanındaki öğreticileri ve araştırmacıları öğretim materyali seçimi üzerine düşünmeye teşvik etmeyi amaçlamaktadır.

Araştırma Soruları

Bu çalışma aşağıdaki araştırma sorularına cevap vermeyi amaçlamaktadır:

1. Türkçeyi yabancı dil olarak öğretmede öykü kullanımının amaçları nelerdir?

2. Öyküler öğrenicilerin dil gelişimine nasıl katkıda bulunur?

3. Öykü seçiminde yaşın rolü nedir?

4. Türkçe öğretim setlerinde yaşa uygun öyküler seçilirken hangi kriterler dikkate alınmalıdır?

Yöntem

Araştırma Modeli

Bu çalışma nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemesine dayanmaktadır. Doküman incelemesi, araştırılması amaçlanan olguya dair bilgilerin bulunduğu materyallerin incelenmesi/analizidir (Yıldırım & Şimşek, 2011). Araştırmada hem konuya ilişkin literatür taranmış hem de Yunus Emre Enstitüsü tarafından yabancı dil olarak Türkçe öğrenenler için hazırlanan Türkçe Öğreniyorum öğretim setinin Ders Kitabı 3 ve Ders Kitabı 4'te bulunan öyküler yaş faktörü açısından incelenmiştir. Bu doğrultuda öyküler; yaş grubuna uygunluk, dil düzeyi, kelime çeşitliliği, cümle uzunluğu, görsel kullanım durumu ve kültürel içerik açısından değerlendirilmiştir.

Veri Toplama ve Verilerin Analizi

Bu çalışmanın verileri, doküman analizi yoluyla toplanmıştır. Türkçeyi yabancı dil olarak öğretme, otantik kaynaklar, Türkçe öğretimi setlerindeki öyküler, öykülerin kullanımı, kelime dağarcığı edinimi ve yaşa uygun kaynakların seçimi konularında ulusal ve uluslararası makaleler, tezler, kitaplar ve bilimsel raporlar incelenmiştir. Bu doğrultuda Yunus Emre Enstitüsü tarafından hazırlanan "Türkçe Öğreniyorum" öğretim setinde bulunan öyküler yaş grubuna uygunluk, görsel kullanımı, cümle uzunlukları, kelime çeşitliliği ve düzeyi, kültürel içerik, olay örgüsü açısından incelenmiştir. Kaynaklar; doğrudan ilgili olmaları, bilimsel kaliteleri ve literatürdeki atıf sıklığı gibi kriterlere göre seçilmiştir.

Toplanan veriler betimsel analize tabi tutulmuştur. Betimsel analizde veriler önceden belirlenmiş temalara göre yorumlanır, bulgular düzenlenip yorumlanarak neden-sonuç ilişkileriyle birlikte okuyucuya sunulur (Yıldırım & Şimşek, 2011). İncelenen çalışmalar, Türkçe dil öğretiminde öykülerin kullanımının amaçlarını şu yönlere göre sınıflandırmıştır: öykülerin dil edinimine katkısı, kelime dağarcığı edinimi üzerindeki etkisi ve yaşa uygun öykülerin seçimi. Sonuçlar karşılaştırmalı olarak yorumlanmış ve bu konudaki genel eğilimler belirlenmiştir.

Araştırmanın Kapsamı ve Sınırlılıkları

Çalışmada uygulamalı veri toplama yöntemleri kullanılmamıştır. İnceleme, seçilen Türkçe öğretim setinin kitaplarında bulunan öykülerden oluşmuştur. İnceleme için seçilen öyküler, Yunus Emre Enstitüsü tarafından hazırlanan Türkçe Öğreniyorum setinin Ders Kitabı 3 ve Ders Kitabı 4 kitaplarında bulunan 22 öyküdür. Ders Kitabı 3'te incelenen öyküler Şehir ve Köy Hayatı, Bayram Alışverişi, Benim Planım, Hayvanat Bahçesinde, Keloğlan ile Yaşlı Değirmenci, Bremen Mızıkacıları, Elif'in Bir Günü, İnat Evi, Kız Kalesi, Görme Engelliler İçin Köpek Eğitimi, Alinazik Kebabının Hikâyesi, Sağırın Hasta Ziyareti; Ders Kitabı 4'te incelenen öyküler Minik Tavşan'ın Bir Günü, Bir Tren Masalı, Davetsiz Misafir, Evcil Hayvanlar, Aslan, Kurt ve Tilki, Hayvanat Bahçesi, Sadık Dostlarımız, Komşularım ve Arkadaşlarım, Düğün Hazırlığı ve Aile Pikniği olmuştur.

Otantik Materyal ve Dil Öğretimindeki Yeri

Dil öğretiminde kullanılan materyaller, didaktik ve özgün materyaller olarak ikiye ayrılmaktadır (Çelik, 2018). Didaktik materyaller, öğrenicilerin hedeflerine ulaşmaları ve başarı performanslarını artırmak amacıyla hazırlanırlar. Bunlar, öğretim amacı güdülerek tasarlanan materyallerdir. İlgili kazanımlar doğrultusunda, her seviye ve yaş grubuna ve ihtiyaca göre düzenlenirler. Materyaller, belli bir program dahilinde, belli yöntem ve teknikler kullanılarak hazırlanırlar. Öğreniciyi düşünmeye sevk etmek, belli bir davranış kazandırmak amacı güderler.

Otantik materyallerin kullanımındaki temel amaç, bu materyallerin gerçek yaşamda nasıl kullanılıyorsa sınıf ortamında da aynı şekilde kullanılmasını sağlamaktır. "Gerçek dünya amacı" olarak ifade edilen bu yaklaşım, materyalin özgün işlevinin öğretim sürecinde bozulmamasını gerektirir. Bu doğrultuda öğreniciler, metinlerle yalnızca dilsel becerilerini geliştirmek için değil,

metnin gerçek iletişimsel amacını gerçekleştirmek üzere etkileşime girmelidir. Örneğin bir yemek tarifini okuyan öğrenici, sadece kelime öğrenmek ya da okuma hızını artırmak için değil, o yemeğin nasıl hazırlanacağını kavramak amacıyla da metni incelemelidir.

Bu bağlamda, otantik materyallere dayalı derslerin yalnızca öğretim hedefleri etrafında kurgulanması uygun değildir. Her ne kadar bu tür materyaller, öğreticinin hedeflediği kelime ya da dil yapıları açısından zengin içerikler sunabilse de bu unsurlar materyalin asıl kullanım amacının önüne geçmemelidir. Nitekim Jacobson vd. (2003) tarafından da belirtildiği üzere bir sağlık broşürü belirli sözcükleri öğretme fırsatı sunabilir ancak bu durum, öğrenicinin materyalle etkileşime girme nedeninin yerini almamalıdır. Bu nedenle materyalin işlevsel bütünlüğünün korunması, otantik yapısının sürdürülebilmesi açısından kritik bir öneme sahiptir.

Öte yandan, otantik materyallerin etkili olabilmesi doğru seçim yapılmasına bağlıdır. Öğrenici düzeyine ve ihtiyaçlarına uygun olmayan, gerekli nitelikleri taşımayan materyaller öğrenme sürecine katkı sağlamak yerine olumsuz sonuçlar doğurabilir. Bu tür materyaller, öğrenicinin kendini sorgulamasına, yetersizlik hissine kapılmasına ve zamanın verimsiz kullanılmasına yol açabilir (Miçoğulları, 2020). Özgün materyaller, bir diğer ismiyle otantik materyallerdir. Otantik materyaller, 1968 yılında yabancı dil öğretiminde kullanılmaya başlanmış ve 1970'li yıllarda ortaya çıkan "İletişimsel Dil Öğretimi" yaklaşımıyla birlikte önem kazanmıştır (Temizyürek & Birinci, 2016). Bu tür materyaller, gerçek yaşamı öğrenim sürecine taşır ve dilin gerçek kullanımını yansıtır. Kazanımlar veya öğretilmek istenen bir davranış doğrultusunda; yani herhangi bir eğitim öğretim faaliyeti doğrultusunda hazırlanmazlar. Ana dil konuşucularının günlük hayatta yararlandığı araçlardır. Bunlara örnek olarak radyo, televizyon, filmler, şarkılar, diziler, gazete ve dergiler verilebilir. Bu araçlar, hedef dil konuşucularının kültürünü de yansıttığı için, öğrenicinin dili kültürle birlikte iç içe görmesini sağlar.

Otantik materyaller; temel dil becerilerinin geliştirilmesine yönelik kullanılabileceği gibi kelime ve dil bilgisi öğretiminde de etkin kullanılabilir (Temizyürek & Birinci, 2016). Dil öğretimi sürecinde otantik materyallerin kullanılması, sürece yönelik motivasyon ve ilgiyi artırarak bununla birlikte öğrenicilerin dil becerilerini geliştirir. Bunun bir sonucu olarak da öğrenicilerin sınıf ortamının dışında da dili yeterli kullanmalarını sağlar (Temizyürek & Birinci, 2016). Dil öğretimi sürecinde otantik materyaller, günlük yaşamın içinden olduğu için dilin daha çok iletişimsel yönünü öğrenme sürecine hizmet eder. Otantik olmayan, dil öğretimi için tasarlanmış materyallerin ise dil bilgisi öğretimi amacıyla kullanılması daha yararlı olacaktır. Dolayısıyla materyal seçimi, dil öğrenme ihtiyacına göre şekillenmektedir.

Otantik materyaller dilin doğal kullanımını yansıttığı için aynı zamanda hedef dile ait kültürün de birer aynasıdırlar. Öğrenici, dil öğrenim sürecinde otantik materyallerden yararlandığında aynı zamanda o dile ait deyimler ve atasözleri, giysiler, yerel söyleyiş biçimleri, o toplumun gündemi, tarihi, geçmişi gibi birçok kültürel öge hakkında da bilgi sahibi olacaktır (Gündoğan, 2017). Dil ve kültürün birbirinden ayrılmaz iki unsur olduğunu göz önünde bulundurulduğunda da otantik materyallerin öğretim sürecindeki rolünün kültürel etkileşimi desteklediği söylenebilir. Dil öğretiminde seviyelere göre yapılan tercihler, özellikle A1 ve A2 seviyelerinde daha basit ve anlaşılabilir metinlerin kullanılmasını gerektirmektedir. Bu seviyelerde, otantik metinler olarak lokanta menüsü, broşür, dil bilgisi açısından kolayca anlaşılabilen içerikler tercih edilebilir. Çünkü bu seviyelerde öğrenicilerin kazandığı yetiler; selamlaşma, adres tarifi, tanışma ve alışveriş gibi temel iletişim becerilerini kapsar. Bu nedenle, dilin işlevsel ve anlaşılır bir şekilde sunulması önemlidir (Er, 2022). Otantik materyaller, öğretim sürecine sağladıkları katkılar bakımından önemli avantajlar sunmaktadır. Bu materyaller, öğrenicilerin dili yalnızca yapay ve sınırlı örnekler üzerinden değil, günlük yaşamın gerçek iletişim bağlamları içinde deneyimlemelerine imkân tanır. Böylece öğreniciler, dilin kullanımını yalnızca sözcük ve dilbilgisi düzeyinde değil; tonlama, aksan, jest ve mimik gibi iletişimin ayrılmaz unsurlarıyla birlikte bütüncül bir şekilde değerlendirme fırsatı bulurlar. Bu durum, dil öğreniminin daha doğal ve anlamlı bir süreç hâline gelmesine katkı sağlamaktadır. Nitekim Beresova'nın (2015) çalışması, gazete gibi otantik yazılı materyallerin öğrenicilerin motivasyonunu artırdığını, genel kültür düzeylerini geliştirdiğini ve kültürel farkındalıklarını

güçlendirdiğini ortaya koymaktadır. Ayrıca aynı çalışma, otantik materyallerin dilin en güncel ve doğal biçimiyle edinilmesini desteklediğini de vurgulamaktadır.

Bununla birlikte otantik materyallerin bazı sınırlılıkları da göz ardı edilmemelidir. Bu tür materyaller, öğrenici düzeylerine göre derecelendirilmediği için eğiticiler açısından uygun materyal seçimi her zaman kolay olmayabilir. Özellikle hem gerçek dil kullanımını yansıtan hem de öğrenicilerin seviyesine hitap eden materyallerin belirlenmesi dikkatli bir değerlendirme sürecini gerektirir. Aksi takdirde materyalin dilsel zorluk düzeyi öğrenicilerin kapasitesinin üzerinde olduğunda, bu durum öğrenicilerde zorlanma ve motivasyon kaybına yol açabilmektedir. Güçlü Kale'nin (2010) belirttiği gibi, bu tür uyumsuzluklar yalnızca öğrenme sürecini olumsuz etkilemekle kalmayıp aynı zamanda hedef dile karşı olumsuz tutumların gelişmesine de neden olabilmektedir.

Otantik materyallerden görsel ve işitsel materyallere örnek olarak film ve diziler, TV programları, belgeseller, video kayıtları, haber yayınları, şarkılar, tekerlemeler, ninniler, çizgi filmler ve animasyonlar, radyo programları ve podcastler verilebilir (Yıldırım & Ortak, 2021). Etkileşimli materyallere örnek olarak çevrimiçi bilgisayar oyunları, röportaj ve söyleşiler, web 2.0 tabanlı bazı mobil uygulamalar (örneğin Kahoot, Quizlet, Padlet, Quiziz vd.); günlük yaşama dair materyallere de örnek olarak market fişleri, faturalar, trafik levhaları, etkinlik biletleri; yazılı otantik materyallere örnek olarak ise gazete ve dergi yazıları, makaleler, şiirler, romanlar ve öyküler verilebilir. Bu çalışmada, öykü materyali üzerinde durulacaktır.

Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Öykülerin Kullanımı

1900'lü yıllardan günümüze kadar dil öğretiminde kullanılan metinlerin tarihsel dönüşümü, köklü değişikliklere uğramıştır. Sürecin başında dil bilgisi kuralları, edebiyat, tarih ve kültürel unsurlara ağırlık verilmiş, edebî metinler derinlemesine analiz edilerek öğretim sürecinde materyal olarak kullanılmıştır (Güneş, 2013). 1950'li yıllardan itibaren dil eğitiminde iletişim odaklı yaklaşımların öne çıkmasıyla birlikte dilin günlük hayattaki iletişim rolü vurgulanmış ve iletişim odaklı metinler, edebî metinlerin yerine tercih edilmeye başlamıştır. Bu bağlamda dil öğretiminde öğrenicilerin dil, zihinsel, duygusal ve sosyal becerilerinin geliştirilmesi hedeflenmekte ve farklı etkinlik ve ödevlendirmeler aracılığıyla dil öğretimi gerçekleştirilmektedir. Dil öğretimi sürecinde edebî metinlerin yanında, iletişim odaklı özgün metinler de kullanılmaktadır.

İnsan yaratılışından itibaren bilginin aktarımı ve korunmasında önemli bir rol üstlenen anlatı geleneği; insanın yaşamı boyunca bildiklerini anlatma, paylaşma ihtiyacının bir getirisi olmuştur. Yazınsal metinler, özellikle 1980'lerden itibaren yabancı dil öğretiminde temel dil becerilerini geliştirmek amacıyla önemli bir ders materyali olarak görülmeye başlanmıştır. Yabancı dil öğretimi sürecinde birçok farklı yazınsal türe yer vermek, öğrenicilerin kelime dağarcıklarını zenginleştirmekle birlikte öğrenicinin farklı metinlerde farklı dil bilgisi yapılarını da görmesini sağlayacaktır (Aşcı & Topçu Tecelli, 2020). Bununla birlikte hedef dilin kültür varlığını tanımasını sağlayacaktır. Kullanılan yazınsal metinler, öğrenicinin hedef dili ders dışında da farklı bağlamlarda ve dili doğal ortamında algılamasını sağlayacaktır. Dil öğrenen bireylerin yazma becerisini kazanması, düşüncelerini düzenli ve anlamlı bir biçimde ifade edebilmeleri önemlidir. Bu becerinin etkili bir biçimde geliştirilmesinde teknolojik araçlar da önemli avantajlar sağlamaktadır (Demirkol, 2021). Öykülerin yanında teknolojinin sunduğu imkânlar, öğretim süreçlerini çeşitlendirmenin yanı sıra öğreniciler için daha etkileşimli ve motive edici öğrenme ortamları sunmaktadır. Bu aşamada dijital öyküleştirme araçlarından yararlanılabilir.

Yazma becerisini geliştirmeye yönelik olarak öykü yazma tekniği uzun bir geçmişe sahip olmakla birlikte, günümüzde bu yaklaşım teknolojinin etkisiyle dönüşüm geçirmiştir. Geleneksel anlatı yazımına dayanan bu yöntem, dijital araçların kullanımıyla birlikte dijital öyküleme biçimine evrilmiştir (Arslan & Adem, 2010). Bu dönüşüm, klasik öğretim yöntemlerinin güncel ihtiyaçlara uyarlanarak yeniden yapılandırılabileceğini göstermektedir. Özellikle dijital öyküleme yöntemi, görsel, işitsel ve metinsel unsurları bir araya getirerek dil becerilerinin daha bütüncül bir şekilde geliştirilmesine imkân tanımaktadır. Türkçe öğretimi bağlamında değerlendirildiğinde

ise bu yöntem, teknolojinin sunduğu yenilikçi yaklaşım ve modeller aracılığıyla öğrenme-öğretme sürecini zenginleştiren önemli bir araç olarak öne çıkmaktadır (Baki, 2015). Özgün metinler; kullanılacağı grubun seviyesine ve yaş grubuna göre sadeleştirme ve uyarlamalar yapılarak hedefe uygun bir ders materyali hâline getirilebilir. Ancak sadeleştirme sürecinde gereğinden fazla veya az gerçekleşecek bir uygulama, dilin kullanımını yansıtmada yetersiz kalabilir, öğrenicinin özgün metindeki dil bilgisi yapılarını görmesine ve sözcüklerin bağlam içinde kazandığı anlamı görmelerine engel olabilir (Hişmanoğlu, 2005). Özellikle öykü türü; diğer metinlere kıyasla kısa olması, sınırlı zaman, mekân ve kişi unsurları ile tek bir olay etrafında şekillenen kurgusunun etkili bir şekilde sonuca ulaşması gibi özelliklerinden dolayı sınıf içi kullanım için oldukça uygun bir türdür. Bu özellikleriyle öyküler, özgün materyaller açısından da oldukça zengin bir kaynak sunmaktadır.

Öykülerin kullanım alanı, yabancı dil öğretiminde diğer yazınsal ürünlere göre daha geniş olabilmektedir. Verimli olmasını sağlayan özellikler arasında az sayıda tip ve karakterin yer alması, zaman ve mekânın sınırlı kullanımı, kurgunun tek bir olay etrafında ilerlemesi ve çoğunlukla okuyucuyu etkileyen bir sonla bitmesi yer almaktadır. Özellikle sonucu belirsiz öyküler, okuyucunun hayal gücü ve yaratıcılığını geliştirme çalışmalarında kullanılabilirler (Aşcı & Topçu Tecelli, 2020). Öykülerin öğretim sürecinde kullanımının faydaları şu şekilde özetlenebilir:

• Öyküler, sınıf içi uygulamalara oldukça uygun, öğrenici motivasyonunu ve ilgisini artırıcı materyallerdir.

• Öykülerdeki evrensel temalar, öğrenicilerin dünyaya dair, gerçek yaşama dair konular üzerine düşünmelerini teşvik eder (Kurt, 2021).

• Öyküleyici metinler, okuyucuyu bulunduğu ortamdan farklı bir ortamda hissettirerek hayal dünyasını güçlendirir (Güneş, 2013).

• Öyküler, özellikle çocuklar için eğlenceli olmakla birlikte farklı kültürlere dair bir farkındalık oluşturur (Kurt, 2021).

• Öyküler, roman gibi daha kapsamlı yazınsal türlere kıyasla derinlikten daha uzak, yaşamdan bir kesit sunar. Karakterlerin ve mekânların ayrıntıları verilmez (Aşcı & Topçu Tecelli, 2020). Bu nedenle hem ders içinde işlenebilecek niteliğe sahiptir hem de öğrenicinin sınıf dışı ortamlarda da rahatlıkla okuyabileceği uzunluktadır.

• Özellikle çocuk gruplarında öykü alanındaki çeşitlilik, çocuklardaki zekâ türlerinin çeşitliliğine hitap etmekte etkilidir (Kurt, 2021).

• Metinler öğrenicilerin hobilerine, ilgi alanlarına yönelik seçildiğinde hem öğrenicinin metinle öğrenme sürecine karşı motivasyonu artmış olur hem de metinden öğrenilen bilgilerin de kalıcılığı artmış olur (Güneş, 2013).

Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Setlerinde Kullanılan Öyküler

Öyküler, Türkçe dil öğretiminde temel bir rol oynamaktadır. Öğrenicilerin dil seviyelerine uyarlanarak hem temel dil becerilerinin geliştirilmesine hem de kültürel unsurların aktarılmasına katkıda bulunurlar. Özellikle, Avrupa Ortak Dil Referans Çerçevesi (CEFR) tarafından tanımlanan dil seviyelerine göre geliştirilen kısa öyküler, Türkçenin bağlamsal uygulamasına ve kelime dağarcığı gelişimine katkıda bulunur. Çeşitli öğretim setlerinde bulunan ve derslerde materyal olarak kullanılan öyküler, öğrenicilerin kendi seviyelerine uygun dil yapılarını uygulamalarına ve aynı zamanda Türk kültürünün unsurlarıyla tanışmalarına olanak tanır (Kurt, 2021). Öyküler; yalınlık, hedef yaş kitlesine uygunluk gibi kriterleri karşıladıkları sürece hem ders içi hem de bireysel çalışma için uygun birer materyaldir. Bu öyküler, direkt okunabileceği gibi çeşitli öykü derlemeleri olarak ve Türkçe öğretim setleri içinde de bulunabilirler. Son yıllarda, çeşitli Türkçe dil öğretim kuruluşları tarafından farklı yaş grupları ve seviyeler için Türkçe öğretim setleri geliştirilmektedir. Bu yayınlar hem sınıfta hem de bireysel çalışma için materyal olarak kullanılmaktadır. Günümüzde öne çıkan bazı Türkçe öğretim setlerine aşağıda yer verilmiştir.

Yunus Emre Enstitüsü Türkçe Öğretim Setleri

Yunus Emre Enstitüsü tarafından yayınlanan ders materyalleri, Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenler için yaşa uygun okuma kaynakları sunmaktadır. Bu kitaplar, günlük yaşamı, Türk kültürünü, sosyal etkileşimleri ve tarihi yönleri hedef yaş kitlesine uygun bir dille sunmaktadır. "Çocuklar İçin Türkçe" serisi okul öncesi ve ilkokul yaş grubu için hazırlanan bir öğretim setidir (Yunus Emre Enstitüsü, 2018). "Türkçe Öğreniyorum" serisi ise 10-15 yaş hedef kitleye hitap eden bir Türkçe öğretim setidir (Yunus Emre Enstitüsü, 2020). Çocuk setlerinin yanı sıra dil seviyelerine göre "Yedi İklim" (2015) kitapları da bulunmaktadır. A1 ve A2 seviyeleri için tasarlanan kitaplar, kısa cümlelere, günlük kelime dağarcığına ve görsel yardımcı unsurlara önem vermektedir. Bu da metinlerin yeni başlayanlar için anlaşılmasını kolaylaştırmaktadır.

Yeni İstanbul Uluslararası Öğrenciler İçin Türkçe Ders Kitapları

İstanbul Üniversitesi Dil Merkezi tarafından geliştirilen Yeni İstanbul Uluslararası Öğrenciler için Türkçe Ders Kitabı öğretim materyallerindeki okuma parçaları, aşamalı bir okuma yöntemine dayanmaktadır (Bölükbaş vd., 2021). Bu kitapların amacı, dilbilgisi yapılarını kademeli olarak tanıtmak ve öğrenicilerin okuduğunu anlama becerilerini güçlendirmektir. Er (2022), Türkçe dil öğretiminde edebî metinlerin sadece dil gelişimine değil, aynı zamanda öğrenicilerin kültürel farkındalığına da katkıda bulunduğunu vurgulamaktadır.

Yeni Hitit Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitapları

Ankara Üniversitesi TÖMER'in yeni Hitit Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitabı için geliştirdiği okuma materyalleri, yabancı dil olarak Türkçe kurslarında sıklıkla kullanılmaktadır (Ankara Üniversitesi TÖMER, 2019). Bu materyaller, öğrenicilerin ders kitabının dilsel yapılarını çeşitli bağlamlarda gözlemlemelerine olanak tanımaktadır. Özellikle B1 seviyesinden itibaren bu materyallerde kültürel içerik ve özgün öykülerin öne çıktığı belirtilmelidir.

Gazi Üniversitesi TÖMER Yabancılar İçin Türkçe Kitapları

Gazi Üniversitesi TÖMER'den ders kitaplarında bulunan öyküler de yabancı dil olarak Türkçe öğretimi için önemli kaynaklardandır (Gazi Üniversitesi TÖMER, 2014). Bu materyaller; Türk kültürüne özgü değerleri, gelenekleri, günlük uygulamaları ve sosyal etkileşimleri öyküler aracılığıyla aktarır. Bu şekilde öğreniciler, dil becerilerini geliştirirken kültürü daha derinlemesine anlama fırsatı bulurlar.

Öykü Derlemelerinin Dil Öğretimine Katkıları

Öykü derlemeleri, Türkçe öğretim setlerinin dışında yalnızca öykülerden oluşan materyallerdir. Türkçe öğretim setlerindeki öyküler, temalar içinde materyal olarak bulunurlar ve genellikle öykünün ardından soru etkinlikleri devam eder. Ancak öykü derlemeleri öğrenicinin ders dışında da okuyabileceği niteliktedir. Öykü derlemelerinin yabancı dil olarak Türkçe öğretimindeki en önemli özelliklerinden biri, farklı yeterlilik seviyelerine göre sınıflandırılmalarıdır. Öğrenicilerin yaşı, dil becerileri ve bilişsel gelişimleri göz önünde bulundurularak tasarlanan bu kaynaklar, öğrenmeyi kolaylaştırır. Dahası, öykülerde bulunan dilsel yapılar ve kelime tekrarı, kelime dağarcığı edinimini teşvik eder ve okuma anlama gelişimine katkıda bulunur (Aşcı & Topçu Tecelli, 2020). Ancak öykü seçerken sadece dil seviyesini değil, öğrenicilerin demografik özelliklerini de dikkate almak önemlidir. Daha küçük öğreniciler için resimli kısa öyküler önerilirken daha büyük öğreniciler için daha karmaşık olay örgülerine ve daha zengin kültürel içeriğe sahip metinler kullanılabilir. Bu, yaşın öykülerin oluşturulmasında ve seçilmesinde önemli bir faktör olduğunu göstermektedir.

Öykü Kullanımının Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğrenen Öğrenicilere Katkıları

Öyküler, sözcükleri doğal bağlamları içinde sunarak öğrenicilerin farklı olay örgüleri içinde sözcüklerin farklı kullanım alanlarında kazandıkları anlam özelliklerini görmelerini sağlayacaktır. Öykülerde bulunan diyaloglar, monologlar; öğrenicilerin sözcüklerin kullanım çeşitliliğinin farklı anlatım biçimlerinde görmesine olanak sağlar. Özellikle tematik metinlerde sık tekrarlanan

sözcükler, öğrenicinin yaşı fark etmeksizin yeni öğrendiği ifadeleri pekiştirmesini sağlar. Zira sözcükler bağlamsız ve birbirinden ayrı oldukları zaman çabuk unutulabilirler. Bu sebeple öğrenicinin ilk karşılaştığı anda kısa süreli belleğe alınan kelimeler öğrenmenin gerçekleşmesi için uzun belleğe alınmalıdır. Bu da tekrar yapılarak sağlanabilir (Edizer, 2005). Özellikle kültürel değer ağırlıklı metinlerde bulunan deyim ve atasözleri, öğrenicilerin bu söz varlıklarını bağlamında görmesini sağlar. Nitekim dijital öykülerle yapılan etkinliklerin de öğrenicilerin deyim ve atasözü öğrenmelerinde etkili olduğu sonuçlanmıştır (Toygar & Şengül, 2024). Metinlerin bir bütün olarak olay akışına sahip olması; içerdiği karakterler, olay, yer ve zaman unsurlarıyla da öğrenicinin metni bir bütün olarak kavramasını sağlar ve tahmin etme, çıkarım yapma becerilerini geliştirmeye olanak sağlar.

Yabancı dil öğretiminin temel amaçlarından biri, öğrenicilerin hedef dilde etkili bir şekilde iletişim kurabilmeleri için yeterli kelime bilgisine sahip olmalarını sağlamaktır. Kelime bilgisi, dinleme, konuşma, okuma ve yazma becerileriyle yakından ilişkilidir ve dil yeterliliğinin temel bir bileşeni olarak kabul edilir. Yetersiz kelime bilgisine sahip öğreniciler metinleri anlamakta, fikirlerini ifade etmekte ve etkili bir şekilde iletişim kurmakta zorlanırlar. Bu nedenle kelime edinimi Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenmede çok önemli bir rol oynar (Edizer, 2005). Öyküler, kelime edinimi için diğer birçok öğretim materyaline göre önemli avantajlar sunar. Geleneksel kelime listelerindeki kelimeler genellikle bağlam dışı sunulurken, öyküler onları doğal iletişim durumlarında kullanır. Bu, öğrenicilerin bir kelimenin yalnızca sözlük tanımını değil, aynı zamanda bağlamını, çağrışımlarını ve anlam nüanslarını da anlamalarına yardımcı olur. Nation'a (2013) göre kelime öğreniminin kalıcı olması için kelimelerin anlamlı bağlamlarda tekrar edilmesi gerekir. Öyküler, bu bağlam temelli öğrenme sürecini destekleyen etkili araçlar arasındadır.

Öykülerin olay örgüsü, karakterleri ve diyalogları, öğrenicilerin karşılaştıkları kelimelerin anlamını tahmin etmelerini sağlar. Bu şekilde öğreniciler, kelime dağarcığını sadece ezberleme yoluyla değil, aynı zamanda bağlam temelli anlam oluşturma stratejileriyle de edinebilirler. Bu, okuma anlama ile kelime dağarcığı gelişimi arasındaki bağı güçlendirir. Özellikle çok düzeyli öykülerde sık kullanılan kelimelerin tekrarı, yeni öğrenilen kelimelerin uzun süreli hafızaya aktarılmasını kolaylaştırır (Edizer, 2005). Türkçe dil öğretiminde öyküler, kültürel kelime dağarcığının öğrenilmesine de katkıda bulunur. Deyimler, atasözleri, kalıplaşmış ifadeler ve kültürel referanslar genellikle doğal bir anlatı bağlamına entegre edilir (Miçoğulları, 2020). Bu şekilde öğreniciler, kelimelerin temel anlamlarını öğrenmenin yanı sıra Türkçe kullanımının kültürel ve pragmatik nüanslarını da öğrenirler. Şahin (2016) tarafından yapılan çalışmada öğrenicilerin yabancı dil öğrenimi sürecinde öykülerin kelime dağarcığına etkisinin olumlu olduğu gözlenmiştir. Kültürel içerikli öyküler, öğrenicilerin kelime dağarcığını zenginleştirirken aynı zamanda kültürlerarası iletişim becerilerini de geliştirir. Öykülerin seçiminde dijital öykü anlatımı uygulamaları da kelime öğrenimi sürecinde kullanılabilir. Görsel, işitsel ve metinsel unsurları birleştiren dijital öyküler, öğrenicilerin birden fazla duyuyu harekete geçirerek kelime dağarcığını daha etkili bir şekilde edinmelerine yardımcı olur. Toygar ve Şengül'ün (2024) yaptığı çalışma, dijital anlatıların kullanımının öğrenicilerin deyim ve atasözlerini öğrenmedeki başarısını artırdığını ve bilgi kalıcılığı üzerinde olumlu bir etkiye sahip olduğunu göstermiştir.

Yaş da kelime öğreniminde önemli bir rol oynar. Gençler arasında somut kavramlar ve temel günlük kelime dağarcığı baskınken, yaş ilerledikçe soyut kavramlar, metaforlar ve kültürel ifadeler daha yaygın hâle gelir. Bu nedenle, yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kullanılan öykülerdeki kelime dağarcığı, öğrenicilerin yaşına ve dil seviyesine uyarlanmalıdır. Yaşa ve seviyeye uygun öyküler, kelime edinimini kolaylaştırır ve dil gelişimini destekler. Öyküler, yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kelime geliştirme için etkili bir pedagojik araçtır. Kelimeleri doğal bağlamlarında sunmaları, tekrar fırsatları sağlamaları, kültürel kelime dağarcığını aktarmaları ve öğrenicilerin muhakeme becerilerini geliştirmeleri nedeniyle kelime öğrenimine önemli ölçüde katkıda bulunurlar.

Yaş Gruplarına Göre Öykü Seçimi

Yabancı dil öğretiminde kullanılacak materyallerin belirlenmesinde dil düzeyi kadar öğrenicilerin yaş özellikleri de önemli bir etkendir. Çünkü bireylerin bilişsel gelişimleri, ilgi alanları, dikkat süreleri, soyut düşünme becerileri ve dil öğrenme stratejileri yaşa bağlı olarak farklılık göstermektedir. Bu nedenle aynı dil düzeyine sahip olsalar bile farklı yaş gruplarındaki öğreniciler için aynı öykülerin kullanılması her zaman etkili sonuçlar vermeyebilir (Kurt, 2021). Özellikle materyal seçiminde yaş düzeyi arttıkça öğrenmenin soyut deneyimlere de bağlanmaya başlaması, bunun yanında daha küçük yaş gruplarının daha somut ifadeler içeren materyallere ihtiyaç duydukları görülmektedir (Şengül, 2019). Öğretim sürecinde seçilecek öykülerin öğrenicilerin gelişim özelliklerine uygun olması hem öğrenme motivasyonunun korunmasına hem de dil öğreniminin daha etkili gerçekleşmesine katkı sağlamaktadır.

Piaget'nin (1972) bilişsel gelişim kuramına göre çocuklar yaş ilerledikçe somut düşünmeden soyut düşünmeye doğru bir gelişim göstermektedir. Bu durum dil öğretiminde kullanılacak öykülerin içerik, dil ve anlatım özelliklerini doğrudan etkilemektedir. Benzer şekilde Vygotsky'nin (1978) sosyal yapılandırmacı yaklaşımı da öğrenmenin bireyin gelişim düzeyine uygun girdilerle desteklenmesi gerektiğini vurgulamaktadır. Bu görüşler göz önüne alındığında öykü seçiminde yaş faktörünün göz ardı edilmesi öğrenicilerin metni anlamlandırmasını zorlaştırabilir ve öğrenme sürecinin verimliliğini azaltabilir (Uçak, 2016). Öğrenicilerin verimli bir öğrenme süreci geçirebilmesi için yaş kriterine dikkat etmek gerekmektedir.

Okul Öncesi Yaş Grubu

Bu yaş grubu henüz alfabeyle tanışmadığı veya harflerle yeni tanıştığı için yoğun yazılar ve yoğun mecazlar içeren öykülerin seçilmemesi uygun olacaktır. Özellikle bu yaş grubundaki öğreniciler yabancı dille yeni tanıştığı için bol görselli, bol tekrar içeren metinlerin kullanılması, dersin eğlenceli hâle gelmesine yardımcı olacak ve öğrenicinin motivasyonunu ve ilgisini artırarak dil öğrenimi sürecine aktif başlayabilmesini sağlayacaktır. Nitekim Krashen'in (1985) "dil edinim cihazı" olarak adlandırdığı bölge de dil öğrenimi sürecinde tekrarı vurgular. Krashen'e (1985) göre Language Acquisition Device (LAD) adı verilen "dil edinim cihazı", insanın doğuştan getirdiği dil yetisidir (Uçak, 2016). İnsanın sahip olduğu bu yeti, insanın dile dair öğrenme potansiyelini ifade eder. Chomsky, dil edinim cihazının aktif olması için çocuğun dile yeteri kadar maruz kalması gerektiğini belirtir. Bu durumu desteklemek amacıyla da materyallerde sıkça tekrara başvurulur.

Bu dönemde kullanılan öykülerde olay örgüsünün karmaşık olmaması, karakter sayısının sınırlı tutulması ve tekrar eden sözcük ve kalıplara yer verilmesi önemlidir. Tekrarlanan ifadeler çocukların yeni kelimeleri fark etmelerini ve hafızalarında kalıcı hâle getirmelerini kolaylaştırmaktadır. Krashen'in (1985) girdi hipotezine göre de öğrenicilere seviyelerinin biraz üzerinde ancak anlaşılabilir dil girdisi sunulması öğrenmeyi desteklemektedir. Çocukların resimli, yazı içermeyen kitaplar aracılığıyla görsellerden hareketle öyküler oluşturmaları sağlanabilir (Sever, 2019). Kurt (2021) da resimli öyküler ve görsel destekli anlatıların bu yaş grubunda oldukça etkili materyaller olarak değerlendirildiğini belirterek bu görüşü desteklemektedir. Ayrıca okul öncesi dönemde kullanılan öykülerin eğitsel olmasının yanında eğlendirici nitelik taşıması da gerekmektedir. Eğlenceli içerikler öğrenicilerin dikkat sürelerini artırmakta ve hedef dile yönelik olumlu tutum geliştirmelerine katkı sağlamaktadır.

İlköğretim Yaş Grubu (6-13 Yaş)

Bu yaş grubu, soyut dönemin başladığı ve buna bağlı olarak öğrenicilerin dilde daha fazla esneklik kazandığı dönemdir. Bu dönemde seçilen öykülerde dil bilgisi yapıları daha çeşitli olabilir, soyut kavramlar ve mecazi anlatım içeren öyküler tercih edilmeye başlanabilir. Zira çocuğun artık deneyimleri birikmeye başlar ve benmerkezci bir bakış açısından uzaklaşarak kendi hayatının dışındaki olgulara ilgi duymaya başlar (Onursal, 2019). Bu dönemde çevresine de ilgi duymaya başlayan çocukların dili doğru kullanımları ile akranları tarafından onaylanmaları arasında bir ilişki bulunmaktadır (Sever, 2019). Seçilen öykülerin nitelikleri de bu yaş grubunun kendini ifade etme yetisinde rol oynamaktadır. İçeriğin yanında özellikle başlangıç seviyelerinde

dil bilgisel yapılara da dikkat edilmelidir. Bu yaş grubu seviyelerinde birleşik zamanlı fiiller, birleşik cümleler, mecaz anlamlar veya fiilimsilerin yoğun kullanıldığı ifadeler; dili yeni öğrenen öğreniciler için karmaşık ve zorlayıcı olacaktır. Bunun yerine daha az soyut ve mecaz ifadelerin kullanıldığı kaynaklar tercih edilebilir.

Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde bu yaş grubuna yönelik öyküler seçilirken dilsel karmaşıklığın kontrollü biçimde artırılması gerekmektedir. Özellikle başlangıç seviyelerindeki öğreniciler için uzun cümleler, yoğun mecaz kullanımı ve karmaşık dil bilgisi yapıları anlama güçlüklerine neden olabilmektedir. Bunun yerine günlük yaşamdan örnekler içeren, okul, arkadaşlık, aile, oyun ve çevre gibi çocukların deneyimleyebileceği konuların tercih edilmesi daha doğru olacaktır. Bu yaş grubunda kullanılan öyküler aynı zamanda kültürel farkındalığın gelişmesine de katkı sağlamaktadır. Öğreniciler öyküler aracılığıyla Türk kültürüne ait gelenekleri, sosyal yaşamı ve değerleri tanıma fırsatı bulmaktadır (Aşcı & Topçu Tecelli, 2020). Böylece dil öğrenimi yalnızca dilsel değil kültürel bir süreç hâline gelmektedir.

13 Yaş ve Üstü Yaş Grubu

Bu yaş grubunda, dil öğretimi daha karmaşık yapılar ve soyut kavramlarla genişler. Öğrenicinin dilde öğrenebileceği soyut alan artar. Dolayısıyla daha fazla soyut ve mecaz ifadeler içeren metinleri okuyabilir. Türk edebiyatının daha derin metinleri kullanılabilir ancak öğrenicilerin ilgi alanlarına hitap edecek metinlerin seçilmesi daha verimli bir ders süreci sağlayacaktır. Soyut ifadeler içeren öykülere ek olarak şiir metin türü, içerdiği yoğun anlatım ve mecazlarıyla, simgeleriyle bu yaştan itibaren bir öğretim materyali olarak kullanılabilir. Öğrenicilerin bu dönemde oluşturmaya başladıkları olumlu ve olumsuz yan tümceler, daha girişik cümle yapıları oluşturmalarına olanak sağlar (Sever, 2019). Bu durum da dikkate alındığında dil bilgisi açısından girişik tümcelerin bulunduğu öyküler bu dönemde tercih edilebilir.

Özellikle B1 ve üzeri düzeylerde Türkçe öğrenen bireyler için hazırlanacak öykülerde toplumsal olaylar, kültürel değerler, tarihî unsurlar ve bireysel deneyimler daha ayrıntılı biçimde işlenebilir. Bu durum öğrenicilerin yalnızca dil becerilerini değil, aynı zamanda eleştirel düşünme ve yorumlama becerilerini de geliştirmektedir. Yetişkin öğreniciler açısından ilgi alanları da önemli bir değişkendir. Meslek, eğitim, seyahat, kültür, teknoloji ve sosyal yaşam gibi konular yetişkin öğrenicilerin motivasyonunu artırabilmektedir. Bu nedenle yetişkinlere yönelik öykü seçiminde yalnızca dil düzeyi değil öğrenicilerin ihtiyaçları ve amaçları da dikkate alınmalıdır (Er, 2022). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde öykü seçiminde yaş faktörü göz ardı edildiğinde öğrenicilerin metni anlamlandırmaları zorlaşabilmektedir. Yaş düzeyine uygun olmayan öyküler öğrenicilerin motivasyonlarının azalmasına, derse karşı ilgilerinin düşmesine ve öğrenme sürecinden uzaklaşmalarına neden olabilmektedir. Buna karşılık yaş özellikleri dikkate alınarak seçilen öyküler, öğrenicilerin metinle daha güçlü bağ kurmalarını sağlamakta ve öğrenme sürecinin etkililiğini artırmaktadır.

Dolayısıyla yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde öykü seçiminde yalnızca dil seviyesi değil; yaş, bilişsel gelişim düzeyi, ilgi alanları ve öğrenme ihtiyaçları da birlikte değerlendirilmelidir. Bu yaklaşım, öykülerin dil öğretimindeki potansiyelinden daha etkili biçimde yararlanılmasına katkı sağlayacaktır.

Yaş Faktörü Açısından Örnek Eser İncelenmesi

İncelemenin Amacı

Bu bölümde yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kullanılan Türkçe öğretim setlerinden biri olan, Yunus Emre Enstitüsü tarafından hazırlanan “Türkçe Öğreniyorum” setinin 3. ve 4. ders kitaplarında yer alan bazı öykülerin yaş faktörü açısından değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Bu doğrultuda yabancı dil olarak Türkçe öğrenen bireyler için hazırlanmış ilgili Türkçe öğretimi setinde yer alan öykülerin dil düzeyi, içerik özellikleri, görsel unsurları ve yaş gruplarına uygunluğu incelenmiştir.

İncelenen Eserler

Bu incelemede Yunus Emre Enstitüsü tarafından yabancı dil olarak Türkçe öğrenenler için hazırlanan "Türkçe Öğreniyorum" setinin "Ders Kitabı 3" ve "Ders Kitabı 4" kitapları ele alınmıştır (Yunus Emre Enstitüsü, 2022, 2020). Türkçe Öğreniyorum seti 10-15 yaş grubuna yönelik hazırlanmıştır. Kitaplar içerisinde yer alan öyküler yaşa uygunluk, dil düzeyi, kelime çeşitliliği, kelime tekrarı, cümle uzunluğu, görsel kullanım durumu ve kültürel içerik bakımından değerlendirilmiştir. İncelenen öyküler Ders Kitabı 3'te bulunan Bayram Alışverişi, Şehir ve Köy Hayatı, Benim Planım, Hayvanat Bahçesinde, Keloğlan ile Yaşlı Değirmenci, Bremen Mızıkacıları, Elif'in Bir Günü, İnat Evi, Kız Kalesi, Görme Engelliler İçin Köpek Eğitimi, Alinazik Kebabının Hikâyesi, Sağırın Hasta Ziyareti; Ders Kitabı 4'te bulunan Minik Tavşan'ın Bir Günü, Bir Tren Masalı, Davetsiz Misafir, Evcil Hayvanlar, Aslan, Kurt ve Tilki, Hayvanat Bahçesi, Sadık Dostlarımız, Komşularım ve Arkadaşlarım, Düğün Hazırlığı, Aile Pikniği olmuştur.

Değerlendirme Ölçütleri

Öyküler aşağıdaki temalar doğrultusunda değerlendirilmiştir:

- Yaş Grubuna Uygunluk
- Görsel Kullanımı
- Cümle Uzunlukları
- Kelime Hazinesi ve Düzeyi
- Soyut Kavram İçeriği
- Kültürel İçerik
- Olay Örgüsü

Bulgular

Tablo 1. Yaş faktörüne göre öykülerin değerlendirilmesi

Ölçüt	Türkçe Öğreniyorum Ders Kitabı 3	Türkçe Öğreniyorum Ders Kitabı 4
Görsel Kullanımı	Yeterli	Yeterli
Cümle Uzunluğu	Ortalama 7 sözcük	Ortalama 6 sözcük
Kelime Hazinesi ve Düzeyi	Temel sözcükler ve sık tekrar	Temel sözcükler ve sık tekrar
Soyut Kavramlar	Orta	Yoğun
Kültürel İçerik	Yoğun	Yoğun
Olay Örgüsü	Basit-Orta karmaşıklık	Basit-Orta karmaşıklık

Tablo, "Türkçe Öğreniyorum Ders Kitabı 3" ve "Türkçe Öğreniyorum Ders Kitabı 4" kitaplarında yer alan toplam 22 öykünün incelenmesiyle oluşturulmuştur. Ders Kitabı 3'te bulunan Bayram Alışverişi, Şehir ve Köy Hayatı, Benim Planım, Hayvanat Bahçesinde, Keloğlan ile Yaşlı Değirmenci, Bremen Mızıkacıları, Elif'in Bir Günü, İnat Evi, Kız Kalesi, Görme Engelliler İçin Köpek Eğitimi, Alinazik Kebabının Hikâyesi, Sağırın Hasta Ziyareti; Ders Kitabı 4'te bulunan Minik Tavşan'ın Bir Günü, Bir Tren Masalı, Davetsiz Misafir, Evcil Hayvanlar, Aslan, Kurt ve Tilki, Hayvanat Bahçesi, Sadık Dostlarımız, Komşularım ve Arkadaşlarım, Düğün Hazırlığı, Aile Pikniği isimli öykülerin incelenmesi yöntemiyle değerlendirilmesi sonucunda bulgular elde edilmiştir.

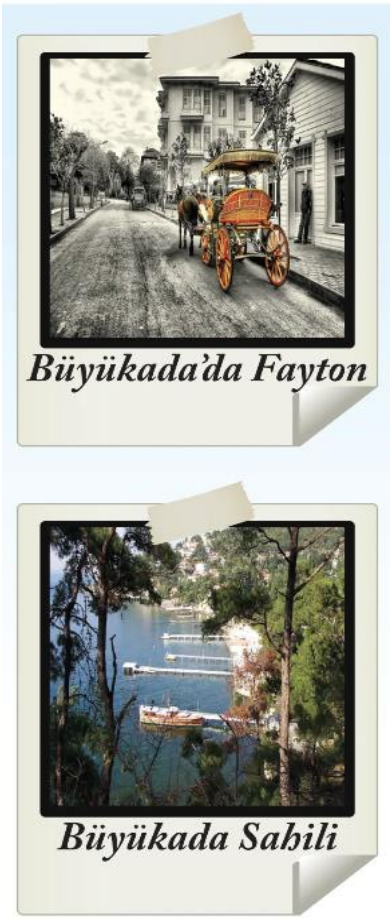
Görsel Kullanımı Açısından Değerlendirme

İlgili kitaplarda bulunan öykülerin sayfa düzenleri içerisindeki görsel kullanımı incelendiğinde, her bir öykü için birer görsel sunulduğu görülmüştür. Bu görseller renkli ve öğrenici açısından ilgi çekici olup aynı zamanda öykü içeriğiyle uyumludur. Bununla birlikte bazı öykülerde yer alan görsellerin, birkaç görselle desteklendiği görülmektedir. Bu durumun, görsel yoğunluğunu artırmamakla birlikte destekleyici olduğu görülmektedir. Örneğin Ders Kitabı 3'te yer alan Kız Kalesi metninde Kız Kalesi'nin kuş bakışı görünümünün yanında farklı açılardan

görünümleri de aynı görsel üzerine eklenmiştir. Ayrıca Büyükada isimli metinde de genel bir başlık görseli yerine küçük fayton ve sahil görselleri öykünün yanına eklenmiştir. İlgili diğer 21 öyküde de görsellerin metinlerle uyumu ve yoğunluğu; yaş grubu için yeterlidir.

Görsel 1. Kız Kalesi metni görseli (Yunus Emre Enstitüsü, 2022, s. 77)

Görsel 2. Büyükada metni görselleri (Yunus Emre Enstitüsü, 2020, s. 12)

Cümle Uzunlukları Açısından Değerlendirme

Her iki kitapta da ele alınan 22 öykü, cümle uzunlukları açısından değerlendirildiklerinde metinlerdeki cümlelerin sözcük ortalamasının 7 olduğu görülmüştür. Cümlelerdeki ortalama sözcük sayısının, okunabilirlik açısından hedef yaş kitleye uygun olduğu görülmektedir. Örneğin Ders Kitabı 3'te yer alan Şehir ve Köy Hayatı öyküsündeki "Köy ve şehir hayatının çok farklı özellikleri var.", Hayvanat Bahçesinde öyküsünde "Hakan maymunları sevmiyor ama Mehmet kadar onlardan korkmuyor." ve Ders Kitabı 4'te yer alan Davetsiz Misafir öyküsündeki "Açık pencereye yaklaşıp temiz havayı içime çekmek istedim.", Komşularım ve Arkadaşlarım öyküsündeki "Bu apartmanı çok seviyorum çünkü burada birçok arkadaşım var." cümleleri cümle uzunluğu ortalamasını gösterir niteliktedir. Ayrıca cümlelerin yapılarına bakıldığında karmaşık yapılı cümlelere yer verilmediği görülmüştür.

Kelime Hazinesi Açısından Değerlendirme

İlgili Türkçe öğretim setinde incelenen öykülerde yer alan kelimelerin büyük bölümünün günlük yaşamda kullanılan yüksek frekanslı sözcüklerden oluştuğu görülmektedir. Bu durum özellikle başlangıç seviyesindeki öğrenicilerin metni anlamasını kolaylaştırmaktadır. Aynı zamanda bazı sözcüklerin farklı bağlamlarda tekrar edilmesi öğrenilen kelimelerin kalıcılığını desteklemektedir. Ders Kitabı 3 ve Ders Kitabı 4'te yer alan toplam 22 metin incelendiğinde en sık tekrarlayan sözcüğün ev, kuş, tren, aslan ve düğün sözcükleri olduğu görülmüştür. Ev sözcüğü farklı metinlerde toplam 23, kuş sözcüğü 17, tren sözcüğü 15, aslan sözcüğü 12, düğün sözcüğü 12 defa tekrar edilmiştir. Özellikle hayvan isimleri olan kuş ve aslanın Hayvanlar Âlemi temasında olması, belirli bir tema içerisindeki sözcüklerin öğrenilmesinde tekrarın önemini desteklemektedir. Bununla birlikte ev sözcüğünün farklı metinlerde, farklı bağlamlarda ve farklı durum ekleriyle bulunması dikkat çekmiştir. Bayram Alışverişi öyküsündeki "...çünkü kardeşimin evde birçok oyuncağı var.", Benim Planım öyküsündeki "Okuldan sonra eve döneceğim ve öğle yemeğimi yiyeceğim.", Keloğlan ile Yaşlı Değirmenci öyküsündeki "Sonra evden çıkmış ve çarşıya gitmiş.", Elif'in Bir Günü öyküsündeki "Yanıma bir kitap aldım ve evimizin yakınlarındaki bir parka gittim.", Büyükada öyküsündeki "Büyükada'dan Güntekin'in evini görmeden dönmeyin." kullanım örnekleri bu bulguyu desteklemektedir. Çakırca (2025) tarafından yapılan çalışmada Türkçe Öğreniyorum setinde en sık tekrar eden sözcüklerin temel seviye isimler olduğu saptanmıştır. Bu durum, inceleme sonuçlarını destekler niteliktedir. Öğretim setinin ilgili kitaplarında yer alan sözcüklerin farklı öykülerde, farklı bağlamlarda tekrarlanması; öğrenicilerin yeni karşılaştıkları sözcüğü daha anlamlı öğrenmelerine olanak sağlamaktadır.

Soyut Kavramlar Açısından Değerlendirme

Öyküler incelendiğinde Ders Kitabı 3'te yer alan öykülerde 22 farklı soyut kavrama rastlanmıştır. Bu kavramlar farklı kullanımlarda karşımıza çıkmaktadır. Örneğin "sevgi/sevmek" ifadesi her iki şekliyle de Ders Kitabı 3'te en fazla tekrarlanan soyut kavram olmuştur. "Üzüntü/üzülmek" ifadesi, "anlamak" ifadesi, "inat" ifadesi; bu setteki öykülerde kullanılan soyut kavramlara örnektir. Ders Kitabı 4'te ise 32 farklı soyut kavram görülmektedir. "Sevgi, sevmek" kavramının bu sette de en sık kullanılan soyut kavramlardan biri olduğu görülmektedir. Bununla birlikte "heyecan/heyecanlı", "mutluluk, mutlu", "dost", "tahmin" gibi toplam 32 farklı soyut kavrama yer verilmiştir. Ders Kitabı 4'te yer alan soyut kavram sayısının bir önceki kitaba göre sayıca arttığı görülmektedir. Türkçe Öğreniyorum setinin hitap ettiği yaş kitlesinin 10-15 yaş grubu olduğu göz önüne alındığında, öykülerde soyut sözcüklerin kullanımına yer verilebileceği beklenmektedir. Bu yaş kitlesi soyut işlemler dönemi ile kesişmektedir. Ders Kitabı 3 ve Ders Kitabı 4'te incelenen öyküler, bu beklentiyi karşılamıştır.

Kültürel İçerik Açısından Değerlendirme

İncelenen öykülerde Türk toplumuna ait aile yapısı, mimari yapılar, misafirperverlik, komşuluk ilişkileri ve günlük yaşam gibi kültürel unsurların yer aldığı görülmektedir. Örneğin Ders Kitabı 3'te yer alan Alinazik Kebabının Hikâyesi adlı öyküde Türk yemek kültüründen bahsedildiği görülmektedir. Bununla birlikte yine Ders Kitabı 3'te yer alan Bayram Alışverişi

öyküsünde bayram öncesi ailece alışverişe çıkıp bayramlık ve hediyeler alma geleneğinin işlendiği görülmektedir. Keloğlan ile Yaşlı Değirmenci öyküsünde Türk sözlü edebiyatında dürüstlük ve doğruluk simgelerinden biri olan Keloğlan figürü tanıtılmıştır. Benim Planım adlı öyküde yemeklerden önce ve sonra elleri yıkamak gibi günlük yaşamda yer alan temizlik kültürü, Kız Kalesi ve İnat Evi metinlerinde yer alan Türk mimarisinin örnekleri, Şehir ve Köy Hayatı öyküsünde Türkiye'de köy yaşamına dair kısa bilgiler verilmektedir. Ders Kitabı 4'te yer alan Düğün Hazırlığı isimli öykü, Türk kültüründe evlenme sürecini anlatmaktadır. Kına gecesi kültürü, aile imecesi ve çeyiz gibi konularda bilgiler vermektedir. Sadık Dostlarımız öyküsü Türklerin geçmişte günlük hayatta taşımacılıkta ve iletişimde hayvanlardan yararlandıklarını, Komşularım ve Arkadaşlarım öyküsünde komşuluğun değerine, Düğün Hazırlığı öyküsünde Türk kültüründe düğün sürecine dair bilgilere, Aile Pikniği öyküsüne aile birliği ve günlük yaşamda aileyle yapılan aktivitelerin değerine yer verilmiştir. Ayrıca Aslan, Kurt ve Tilki adlı öyküde yer alan "Geçmiş olsun." kalıp sözü, Türkçede bulunan kültürel ifadelerden biri olarak öne çıkmıştır. Bu bulgular, dil ve kültür öğretiminin iç içe olduğunun; ilgili öğretim setinin kültürel ögelere yer verdiğini göstermektedir. Erçelik ve Yeşilyurt (2020) tarafından yapılan çalışmadaki ilgili setin değer aktarımı ve kültürel ögelere yer verdiğinin belirtilmesi, bu çalışmanın bulgularını desteklemektedir.

Yaş Faktörü Açısından Değerlendirme

Öğretim setinin 10-15 yaş grubuna hitap ettiği göz önünde bulundurulduğunda öykülerin cümle yapılarının karmaşık olmadığı ve bununla birlikte olay örgülerinin de basit-orta karmaşıklıkta olduğu görülmektedir. Cümlelerin yapısına bakıldığında da çoğunluğunun basit yapıda olduğu görülmektedir. Düğün Hazırlığı öyküsündeki "Düğünümüz bir salonda olacak.", Sadık Dostlarımız öyküsünde "Dünyada yalnızca insanlar yaşamıyor.", Bayram Alışverişi öyküsündeki "Bugün erken kalktık." cümleleri bu duruma örnek olarak verilebilir. Kullanılan öykülerde olay örgüsünün sade tutulması, günlük yaşamdan ve çoğunlukla somut sözcüklere yer verilmesi, öğreniciler için hazırlanan öykülerde kültürel ve toplumsal içeriklerin sade bir anlatımla sunulması, hedef yaş kitlesinin dil öğrenme durumunun gözetildiğini göstermektedir. Bununla birlikte Türkçe Öğreniyorum setinde incelenen öykülerin her birinin görsellerle, yeterli sayıda ve öğrenicinin dikkatini dağıtmayacak şekilde desteklendiği görülmüştür. Bu görsellerin, 10-15 yaş grubuna hitap ettiği ve çizim/fotoğraf dengesinin yeterli olduğu görülmektedir.

Genel Değerlendirme

Türkçe Öğreniyorum 3 ve Türkçe Öğreniyorum 4 isimli Türkçe öğretim seti kitaplarında yer alan öyküler incelendiğinde, yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kullanılabilecek nitelikte olduğu görülmekle birlikte yaş faktörünün materyal seçiminde belirleyici bir unsur olduğu görülmektedir. Aynı dil düzeyine sahip öğreniciler için bile yaş farklılıkları, ilgi alanları ve bilişsel gelişim düzeyleri nedeniyle farklı öykülerin tercih edilmesi gerekebilmektedir. Bu nedenle belirtilen öykülerin incelenmesinin sonucunda yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kullanılacak setlerde bulunan öykülerin hazırlanması ve seçilmesi sürecinde yaş faktörünün dikkate alınmasının, öğrenme sürecinin etkililiğini artıracağı görülmektedir.

Sonuç ve Öneriler

Bu çalışmada yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde öykü kullanımının önemi, öykülerin dil becerilerinin geliştirilmesine katkıları ve Türkçe öğretim setlerinde yaş faktörünün öykü seçimindeki belirleyici rolü alan yazınındaki çalışmalar doğrultusunda incelenmiştir. Doküman incelemesine dayalı olarak gerçekleştirilen araştırma sonucunda öykülerin yabancı dil öğretiminde etkili ve çok yönlü öğretim materyalleri arasında yer aldığı görülmüştür. Araştırma, ilk sorusu kapsamında değerlendirildiğinde öykülerin yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde yalnızca okuma becerisini geliştiren metinler olmadığı, aynı zamanda dinleme, konuşma ve yazma becerilerinin geliştirilmesine de katkı sağladığı belirlenmiştir. Öyküler, öğrenicilerin dili doğal bağlamlar içerisinde görmelerine olanak tanımakta ve hedef dilin günlük kullanım özelliklerini deneyimlemelerini desteklemektedir. Bunun yanında öykülerin kültürel aktarım işlevi sayesinde

öğreniciler Türk toplumuna ait değerler, gelenekler ve yaşam biçimleri hakkında bilgi edinmektedir.

Araştırmanın ikinci sorusu doğrultusunda öykülerin kelime hazinesinin geliştirilmesinde önemli katkılar sunduğu sonucuna ulaşılmıştır. Öykülerde sözcüklerin doğal ve birbirinden farklı bağlamlar içerisinde sunulması, öğrenicilerin yeni kelimeleri anlamlandırmalarını kolaylaştırmakta ve kalıcı öğrenmeyi desteklemektedir. Özellikle tekrar eden dil yapıları, deyimler, atasözleri ve günlük yaşam ifadeleri öğrenicilerin söz varlıklarının gelişmesine katkı sağlamaktadır. Bu durum, öykülerin yalnızca okuma materyali olarak değil, aynı zamanda etkili bir kelime öğretim aracı olarak da değerlendirilebileceğini göstermektedir.

Araştırmanın üçüncü sorusuna cevap olarak yaş faktörü incelendiğinde, ortaöğretim döneminde günlük yaşam deneyimlerine dayalı, anlaşılır olay örgülerine sahip metinlerin tercih edilmesi gerektiği anlaşılmıştır. Ergenlik ve yetişkinlik dönemlerinde kültürel unsurlara ve soyut kavramlara yer veren öykülerin kullanılabileceği görülmüştür. İncelenen Türkçe öğretimi setinde yer alan öyküler, bu beklentiyi karşılamaktadır. Bu bulgu, öykü seçiminde yalnızca dil düzeyinin değil, öğrenicilerin bilişsel gelişim özelliklerinin ve ilgi alanlarının da dikkate alınması gerektiğini ortaya koymaktadır.

Araştırma kapsamında incelenen Türkçe öğretim setindeki öyküler, yaş ve dil düzeyine uygun materyal seçiminin önemini göstermektedir. İlgili öykülerin öğrenicilerin okuma becerilerini desteklediği, kelime öğrenimini kolaylaştırdığı ve kültürel farkındalık oluşturduğu görülmüştür. Bununla birlikte farklı yaş gruplarının ihtiyaçlarını daha fazla dikkate alan materyallerin geliştirilmesinin alana katkı sağlayacağı değerlendirilmektedir.

Elde edilen bulgular doğrultusunda aşağıdaki öneriler sunulabilir:

1. Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kullanılacak öyküler seçilirken yalnızca dil düzeyi değil, öğrenicilerin yaş özellikleri ve bilişsel gelişim düzeyleri de dikkate alınmalıdır.

2. Ergen ve yetişkin öğreniciler için hazırlanan Türkçe öğretim setlerinde bulunan öykülerde eleştirel düşünmeyi destekleyen temalara daha fazla yer verilebilir.

3. Türkçe öğretimi amacıyla hazırlanan Türkçe öğretim setlerinde bulunan öykülerin yaş gruplarına göre sistematik biçimde değerlendirilmesine yönelik yeni araştırmalar yapılabilir.

4. Gelecekte gerçekleştirilecek çalışmalarda farklı yaş grupları üzerinde uygulamalı araştırmalar yürütülerek öykü kullanımının dil becerileri ve kelime gelişimi üzerindeki etkileri deneysel olarak incelenebilir.

Sonuç olarak öyküler; yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde dilsel, kültürel ve bilişsel gelişimi destekleyen etkili öğretim materyalleri arasında yer almaktadır. Ancak bu potansiyelden en üst düzeyde yararlanabilmek için öykülerin öğrenicilerin yaş özelliklerine, ilgi alanlarına ve dil düzeylerine uygun biçimde seçilmesi gerekmektedir. Bu doğrultuda gerçekleştirilecek bilinçli materyal seçimi ve planlı öğretim uygulamaları, Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde daha etkili ve kalıcı öğrenme süreçlerinin oluşmasına katkı sağlayacaktır.

Kaynakça

Ankara Üniversitesi TÖMER. (2019). *Yeni Hitit 1: Yabancılar için Türkçe ders kitabı*. Ankara Üniversitesi Basımevi.

Arslan, M., & Adem, E. (2010). Yabancılara Türkçe öğretiminde görsel ve işitsel araçların etkin kullanımı. *Dil Dergisi,* 147, 63–86.

Aşcı, Y., & Topçu Tecelli, N. (2020). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde okuma ve yazma becerisi geliştirmeye yönelik öykü kullanımı. *Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi,* 32, 203–220.

Baki, Y. (2015). *Dijital öykülerin altıncı sınıf öğrencilerinin yazma sürecine etkisi* [Doktora tezi]. Karadeniz Teknik Üniversitesi.

Beresova, J. (2015). Authentic materials: Enhancing language acquisition and cultural awareness. *Procedia-Social and Behavioral Sciences,* 192, 195–204. https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2015.06.028

Bölükbaş, F., Yılmaz, M. Y. & Keskin, F. (2021). *Yeni İstanbul uluslararası öğrenciler için Türkçe ders kitabı.* Kültür Sanat Basımevi.

Çakırca, T. (2025). *Türkçenin Sesi Radyosundaki dinleme metinlerinin söz varlığı açısından incelenmesi: Türkçe Öğreniyorum A1-A2 örneği* [Yüksek lisans tezi]. Bursa Uludağ Üniversitesi.

Çelik, M. E. (2018). Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde otantiklik ve otantik materyallerden yararlanma. *21. Yüzyılda Eğitim ve Toplum, 7(21),* 791–806.

Demirkol, S. (2021). *Dijital öykü çalışmalarının dil becerilerine yansımaları* [Yüksek lisans tezi]. Eskişehir Osmangazi Üniversitesi.

Edizer, Z. Ç. (2005). Basit tekrar ve alıştırmalar yoluyla sözcük öğretimi. *Dil Dergisi, 130*, 67–84.

Er, M. (2022). Yabancılara Türkçe öğretiminde yazınsal metinler: Gazi Üniversitesi TÖMER Yabancılar İçin Türkçe Seti C1 düzeyi örneği. *Erciyes Akademi, 36* (Özel Sayı), 1501–1510.

Erçelik, H., & Yeşilyurt, E. (2020). Yunus Emre Enstitüsü Türkçe Öğreniyorum Setinin Değerler Eğitimi Açısından İncelenmesi. *Değerler Eğitimi Dergisi,* 18(40), 149-179. https://doi.org/10.34234/ded.722637

Gazi Üniversitesi TÖMER. (2014). *Yabancılar için Türkçe B2 ders kitabı.* Gazi Üniversitesi TÖMER Yayınları.

Güçlü Kale, N. (2010). *Using authentic video in teaching vocabulary in Turkish secondary level EFL classrooms* (Master's thesis). Muğla University.

Gündoğan, A. (2017). *Hayat bilgisi dersinde otantik görev temelli öğrenme ortamlarının öğrencilerin derse yönelik tutumlarına ve öğrenme süreçlerine yansıması* [Doktora tezi]. Anadolu Üniversitesi.

Güneş, F. (2013). Türkçe öğretiminde metin seçimi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 1(1), 1–12.

Hişmanoğlu, M. (2005). Teaching English through literature. *Journal of Language and Linguistic Studies,* 1(1), 53–66.

Jacobson, E., Degener, S., & Purcell-Gates, V. (2003). *Creating authentic materials and activities for the adult literacy classroom: A handbook for practitioners.* NCSALL.

Krashen, S. D. (1985). *The input hypothesis: Issues and implications*. Longman.

Kurt, E. (2021). Çocuklara yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde hikâye kullanımı. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, 23, 144–152.

Miçoğulları, M. (2020). Yabancılara Türkçe öğretiminde kültürel unsurların kullanımı: Anadolu hikâyeleri dizisi örneği. *Uluslararası Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Dergisi*, 3(1), 43–63.

Nation, I. S. P. (2013). *Learning vocabulary in another language.* Cambridge University Press.

Onursal, İ. (2019). Yabancı dil öğretimi/öğreniminde yaş etkeni üzerine bir değerlendirme. *Dil Dergisi,* (170/1), 25-45. https://doi.org/10.33690/dilder.528966

Piaget, J. (1972). *The psychology of the child*. Basic Books.

Piştav Akmeşe, P. & Başkan Çelikli, C. (2021). 6-8 yaş arası çocukların dil becerilerinin öyküleme yoluyla değerlendirilmesi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 9(3), 947-965.

Sever, S. (2019). *Çocuk ve Edebiyat*. Tudem Yayınları.

Şahin, C. (2016). *Hikâyelerle desteklenmiş yabancı dil öğretiminin 5 ve 8. sınıflar düzeylerinde kelime dağarcığı, okuduğunu anlama ve yabancı dile karşı tutumuna etkisi* [Yüksek lisans tezi]. Ahi Evran Üniversitesi.

Şengül, K. (2019). Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Etkinlik Tasarımı. Ü. Şen (Ed.), *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi* içinde (s. 138-163). Pegem Akademi Yayınları.

Temizyürek, F., & Birinci, F. G. (2016). Yabancı dil öğretiminde otantik materyal kullanımı. *Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 5(1), 54–62. https://doi.org/10.14686/BUEFAD.V5I1.5000158

Toygar, Y. S., & Şengül, K. (2024). Ortaokul öğrencilerine deyim öğretiminde dijital öykü kullanımının başarıya ve kalıcılığa etkisi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 12(4), 1012–1031.

Uçak, S. (2016). Dil öğrenimi ve edinimi üzerine bir tartışma. *Aydın TÖMER Dil Dergisi*, 1(1), 65–80.

Vygotsky, L. S. (1978). *Mind in society: The development of higher psychological processes.* Harvard University Press.

Yıldırım, R. & Ortak, Ş. (2021). Otantik öğrenme yaklaşımının sosyal bilgiler dersinde 21. yüzyıl öğrenme ve yenilenme becerilerinin gelişimine etkisi. *Uluslararası Sosyal ve Eğitim Bilimleri Dergisi,* 8(15), 69-90.

Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2011). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Seçkin Yayıncılık.

Yunus Emre Enstitüsü. (2015). *Yedi iklim Türkçe A1 ders kitabı*. Yunus Emre Enstitüsü Yayınları.

Yunus Emre Enstitüsü. (2018). *Çocuklar için Türkçe ÇİT 1: Ders kitabı.* Yunus Emre Enstitüsü Yayınları.

Yunus Emre Enstitüsü. (2020). *Türkçe öğreniyorum ders kitabı 4*. Yunus Emre Enstitüsü Yayınları.

Yunus Emre Enstitüsü. (2022). *Türkçe öğreniyorum ders kitabı 3.* Yunus Emre Enstitüsü Yayınları.